

रुहः-रोहः, प्ररुहः-प्ररोहः, ²पाणिरुहः^A-भूरुहः-उर्वरुहः-शिरुरुहः-सरुरुहम्,
³न्यग्रोधः, ⁴वीरुत्^B, ⁵विरोही-रोहिणी, ⁶रोहणः, रोपः-रोहः,
⁷धान्यरोपी, रुरुक्षुः-रोरोहः;
 रोदव्यम्, रोपयितव्यम्-रोहयितव्यम्, रुरुक्षितव्यम्, रोरोहितव्यम्;
 रोहणीयम्, रोपणीयम्-रोहणीयम्, रुरुक्षणीयम्, रोरोहणीयम्;
 रोद्यम्, रोप्यम्-रोद्यम्, रुरुक्ष्यम्, रोरोद्यम्;
 ईषद्रोहः-दूरोहः-सुरोहः; — — —
 रुद्यमाणः, रोप्यमाणः-रोद्यमाणः, रुरुक्ष्यमाणः, रोरोद्यमाणः;
 रोहः, आरोपः-रोहः, रुरुक्षः, रोरोहः;
 रोदुम्, रोपयितुम्-रोहयितुम्, रुरुक्षितुम्, रोरोहितुम्;
 रुदिः, ⁸रुदिः,

1. 'ज्वलितिकसन्तेभ्यः—' (3-1-140) इति कर्तरि वैकल्पिको णप्रत्ययः । णप्रत्यय-पक्षे रोहः इति सम्पद्यते । तदभावपक्षे 'इगुपधज्ञा—' (3-1-135) इति कप्रत्यये रुहः इति भवति । रुहः = मृगविशेषः ।
2. 'सुपि स्थः' (3-2-4) इत्यत्र, 'सुपि' इति योगविभागात् पाण्यादिषु सुबन्तेषूप-पदेषु कर्तरि कप्रत्ययः । अत्र 'इगुपध—' (3-1-135) इति कप्रत्यय इति प्रक्रियाकौमुदी । तत्र निरुपपदाधिकारात् चिन्त्यमिदम् ।
3. न्यक् रोहतीति न्यग्रोधः=वटवृक्षः । बाहुलकात् कर्तरि घञ् । न्यङ्कादिषु (7-3-53) पाठात् धातुहकारस्य धकारः ।
4. विविधं रोहतीति वीरुत् = लता । 'अन्येभ्योऽपि दृश्यते' (3-2-178) इति क्पि, न्यङ्कादित्वात् (7-3-53) हकारस्य धकारः । 'अन्येषामपि दृश्यते' (6-3-137) इति दीर्घः ।
5. विशेषेण रोहतीति विरोही तृणादयः । तद्धर्मिणि णिनिः । केवलाणिनिप्रत्ययेऽपि रोही इति भवति । तदन्तात् स्त्रियां नान्तत्वेन ङीषि रोहिणी इति ।
6. नन्यादित्वात् (3-1-134) कर्तरि ल्युः । रोहणः = रत्नपर्वतः ।
7. धान्यानि रोपयतीति धान्यरोपी । ण्यन्तात् णिनिः ।
8. संज्ञायां क्तिच् । दत्वष्टुत्वढलोपदीर्घाः यथालक्षणमिह बोध्याः ।
- A. 'पीने भटस्योरसि वीक्ष्य भुम्रान् तनुत्वचः पाणिरुहान् सुमध्या ।' भ. का. 11-8.
- B. '.....वीरुत्ततिर्भृङ्गकुलैररंसीत् ॥' वा. वि. 3. 17.